

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 09.09.2025 § 95

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 09.09.2025

§ 95

Asemakaavaehdotus A-2842 Kolava, Karistonmäki sekä siihen liittyvät tonttijakoehdotukset M-25-119 ja M-25-(123–127)

1272/10.02.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaavoitusarkkitehti Tuomas Helin p. 044 482 6337

tonttijaon osalta maanmittausinsinööri Eija Eskelinen p. 040 833 8675

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi lautakunta päätti antaa suunnittelujohtajalle oikeuden tehdä täydennyksiä ja vähäisiä muutoksia päätöksen liitteisiin kuulutusvaiheessa.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa asemakaavaehdotuksen A-2842 sekä siihen liittyvät tonttijakoehdotukset M-25-119 ja M-25-(123–127) julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavaehdotuksen A-2842 sekä siihen liittyvät tonttijakoehdotukset M25-119 ja M-25-(123–127).”

Perusteluosa

Kaavoitettava alue sijaitsee Lahden Karistossa Kolavan (18.) kaupunginosassa.

Suunnittelualue rajautuu etelässä Karistonkatuun, lännessä Rantalaisentien suunta.

Lännessä ja pohjoisessa suunnittelualue rajautuu viheralueeseen. Suunnittelualue sijaitsee n. 6 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta itään.

Alueen koko on noin 9,5 ha. Asemakaava laaditaan kaupungin aloitteesta

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksella alueelle muodostuu Järvenpään Kolavan (18) kaupunginosan osan korttelit 18035–18040 sekä lähivirkistysalue ja katualutta.

Karistonmäki on asuinalue noin 100 asukkaalle. Pientalotontteja on 29.

Pientalotonttien koko Kariston alueella viimeisen 10 vuoden ajan ajalta tyypillinen noin 800 m² ja tästä ylöspäin. Pientalotonttien rakennusoikeudet ovat lähtökohtaisesti 320 kem² ja rakennusten korkeus Karistolle tyypillinen kaksi tai yksi kerrosta.

Lahden kaupunkistrategian (KV 14.3.2022 § 35) mukaisesti

...kaava mahdollistaa kestävän kaupunkirakenteen.

...kaava mahdollistaa kaupungin kasvun.

...kaava vahvistaa Lahden asemaa pääkaupunkiseudun lähialueena.

...kaava parantaa asuinalueiden viihtyisyyttä.

...kaava edistää asukkaiden hyvinvointia hyödyntämällä lähiluontoa kestävästi

...kaava lisää matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia.

...kaava vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia.

...kaava mahdollistaa hyvän ikääntymisen.

Kaava edistää vuoden 2025 kärkihanketta 1. Johtava ympäristökaupunki Lahti edistämällä luontopositiivisuutta käyttämällä asemakaavan laadinnassa viherkerrointa

Vaikutusten arviointi**LUONTO**

Asemakaavalla on paikallisesti merkittävä vaikutus kasvi- ja eläinlajeihin metsävaltaisen alueen muuttuessa asuinkäyttöön. Nyt asemakaavoitettava alue on pääosin rakentamatonta talousmetsäksi kasvatettua harvennettua metsää, josta suurimmalla osalla on toteutettu avohakkuu 2010. Historiallisesti alue on ollut selkeästi ihmisen vaikutuksen piirissä ollen osittain vanhaa peltoa. Mäkelän talo sijaitsee suunnittelualueen etelälaidassa ja asemakaava rajautuu sen pihapiiriin. Kaavoituksen myötä alueelta poistuu uusien rakennusten ja näiden pihojen kohdalta merkittävästi puustoa nykytilanteeseen verraten, sillä kaava-alueesta noin 30 % on osoitettu rakentamiselle. Toisaalta merkittävin osa alueesta on VL-aluetta, johon osoitettu on myös erillinen luo-määräys. VL-alueella puusto ja vihermassa kasvavat, kun käyttö talousmetsästä muuttuu virkistysalueeksi.

Alue on kuitenkin selkeästi ihmisen vaikutuspiirissä sijaiten Kariston keskustan ja koulun läheisyydessä. Kariston itäisen alueen luontoselvityksessä kesällä 2022 tehdyt lepakkohavainnot osoittavat lepakoille merkittävimmän alueen sijaitsevan Karistonmäen päällä, suunnittelualueen eteläosassa.

Näiden selvitysten perusteella asuinalueetta pienennettiin suunnittelun luonnosvaiheessa ja yhtenäisiä viher- ja ekologisia yhteyksiä on kasvatettu alkuperäistä laajemmiksi. VL-alueelle on osoitettu erillinen luo-määräys asemakaavassa. Samoin Karistonlenkille on luo-aluetta sivuavin osin osoitettu erillinen yl-määräys, joka ohjaa kadun valaistuksen ja eliöiden mahdollista ylittämistä. Myös luo-merkinnän läheisyydessä sijaitseville tonteille on annettu erillinen valomääräys, joka ohjaa valaistuksen suuntaamista. Lepakoiden aluerajaus jää suurimmaksi osaksi VL-alueella ja luo-rajauksen sisällä, minkä lisäksi se yhdistyy laajempaan VL-alueeseen ja ekologiseen yhteyteen rakennettujen kaava-alueiden välissä.

Myös 2025 kesällä tehdyssä luontotyyppiselvityksessä suunnittelualueella havaittiin kaksi monimuotoisuutta turvaavaa kohdetta. Kokonaisuuden kannalta kaavatyön rakentaminen sijoittuu kokonaan toisen pienemmän arvorajauksen eli "Mäkelän lehdon päälle", tosin arvorajaus eli Mäkelän metsä jää suurimmaksi osaksi VL-alueeksi ja luo-rajauksen sisäpuolelle.

Karistonrinteen (A-2916) ja Karistonmäen (A-2842) asemakaavat jättävät väliinsä huomattavan leveän VL-alueen, ekologisen yhteyden, jolla turvataan reitti monimuotoisuudelle arvokkaimpien ja laajimpien kohteiden ekologiset yhteydet toisiinsa.

ELINKEINOELÄMÄ JA LIIKENNE

Asemakaavalla ei ole suoraa elinkeinorakennetta vahvistavaa tai monipuolistavaa vaikutusta suunnittelualueen sisällä, koska kaava-alueelle osoitetaan vain asuinrakentamista. Asuinrakentamisen yhteydessä voi muodostua pienimuotoista yksityistä praktiikkatoimintaa.

Asemakaava vaikuttaa laajemman alueen elinkeinotoimintaan alueen kasvavan asukasmäärän myötä vahvistaen Kariston kauppakeskuskokonaisuuden kaupallisten toimintojen elinvoimaa. Tämä mahdollistaa myös työpaikkamäärän pitämisen tai mahdollisen kasvun lisääntyneen kysynnän vuoksi.

Karistonmäen alueen toteutumisella on vaikutusta Kariston olemassa olevaan liikenneverkostoon lisääntyvän ajoneuvoliikenteen myötä, mutta se on hyvin pientä. Olemassa oleva tie- ja katuverkosto kestää suunnittelualueen kasvavan liikennemäärän. Lännempänä Karistonrinteen alueelle varataan sijainti bussipysäkillä tulevaisuudessa laajennettava bussireittiverkosto huomioiden.

Katuverkoston lisä- ja uudelleen rakentamisella on parantava vaikutus suunnittelualueen pohjois- ja itäpuolen Kymijärven rantakiinteistöjen kulkuyhteyksille mm. asfaltoitujen katupinnoitteiden, valaistuksen, parempien näkemäalueiden ja katutilan suunnittelumitoituksen vuoksi.

Liikennemäärät lisääntyvät alueella arviolta 120 ajomatalla päivässä ja samalla julkisen liikenneverkon ja Mankeli-asemien ympäristöön tulee uusia käyttäjiä.

Tarkempi vaikutusten arviointi on selostettu kaavaselostuksen kohdassa 5.4.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu 05.03.2020 julkaistussa kaavoituskatsauksessa

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavamuutoshankkeen kotisivulle 24.08.2023. Asemakaavan luonnosvaiheessa on järjestetty yleisötilaisuus Kariston asukasillassa elokuussa 2022 ja helmikuussa 2023 sekä lisäksi erikseen Kariston tiehoitokunnalle joulukuussa 2022. Kaavatyötä esitettiin myös Kariston yleisötilaisuudessa yhdessä Karistonrinteen (A-2916) asemakaavan esittelyn yhteydessä 13.2.2025.

Alueen naapurikiinteistöille ja maanomistajille on toimitettu postitse kaavaluonnos ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Valmisteluvaiheen kuuleminen järjestettiin 24.08.–14.09.2023. Kaavatyöhön liittyvää aineistoa on ollut nähtävillä kaavatyön verkkosivulla.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin 6 kpl lausuntoja ja 1 kpl mielipiteitä. Alla tiivistettynä oleellimmat lausunnot ja mielipiteet sekä vastineet näihin.

Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

ELY-keskus 29.9.2023

ELY-keskus toteaa lepakkoselvityksen olevan hyvä ja kattava. Pienten asemakaava-alueiden sijaan selvityksiä laaditaan laajemmalla alueilla, jolloin alueiden kytkytyneisyys ja muun muassa lajien kulkuyhteydet ja ekologiset verkostot ovat paremmin otettavissa huomioon osana maankäytön suunnittelua kuten tässä tapauksessa.

Lepakkoselvityksen mukaan suunnittelualueen eteläosassa ja kaava-alueen eteläpuolella sijaitsee lepakoiden kannalta tärkeä ruokailualue tai siirtymäreitti (luokka II). Vaikutusten arviointia kaavaratkaisun lepakoihin kohdistuvasta tulee laajentaa. On tarpeen arvioida II-luokan rajauksen merkitystä ja muutosherkkyttä lepakoiden elinympäristövaatimusten näkökulmasta tarkemmin. On tarpeen arvioida, millaisia muutoksi pohjoisosan pienentymisellä on lepakoiden ruokailumahdollisuuksiin ja siirtymäreitteihin. Tulee huomioida myös laadulliset muutokset ympäristössä kuten valaistusolosuhteiden muuttuminen.

ELY ehdottaa kaava-alueen laajentamista II-rajauksen alueelle, jolloin alueen käyttöä on mahdollista säädellä kaavamääräyksin.

ELY-keskus ehdottaa, että hulevedet edellytetään imeytettäväksi tonteilla ja viivytyspaikkoja tutkitaan myös katu ympäristöön. Tästä tulee esittää kaavamääräys.

Kaavaselostusta ehdotetaan täydennettäväksi kestävien liikkumismuotojen osalta.

VASTINE

Vaikutusten arviointia kaava-alueen vaikutuksista lepakoiden II-luokan alueelle on tarkennettu asemakaavan selostukseen.

Asemakaavalla on paikallisesti merkittävä vaikutus kasvi- ja eläinlajeihin metsävaltaisen alueen muuttuessa asuinkäyttöön. Nyt asemakaavoitettava alue on pääosin rakentamatonta talousmetsäksi kasvatettua harvennettua metsää, josta suurimmalla osalla on toteutettu avohakkuu 2010. Kaavoituksen myötä alueelta poistuu rakennusten ja näiden pihojen kohdalta merkittävästi puustoa nykytilanteeseen verraten, sillä kaava-alueesta noin 30 % on osoitettu rakentamiselle.

Asemakaavaa on päivitetty luonnosvaiheesta ELY:n kehotuksen mukaan niin, että lepakoiden arvoraajauksen alue on otettu mukaan asemakaava-alueeseen ja

osoitettu pääosin luo-kaavamääräyksin. Myös valomääräys lähimmille luo-alueen lähimmille tonteille on osoitettu säätelemää valaistuksen määrää ja suuntausta. Yt-määräys katualueella säätelee myös kadun valaistusta ja määrittää sille eläimistön ylityspaikkoja.

Lepakoiden aluerajaus jää suurimmaksi osaksi VL-alueella ja luo-rajauksen sisällä, minkä lisäksi se yhdistyy laajempaan VL-alueeseen ja ekologiseen yhteyteen rakennettujen kaava-alueiden välissä. Pohjoisin osa arvorajauksesta jää edelleen neljän eteläisten pientalotonttien alle, mikä pienentää heikentää lepakoiden aluetta sen koon puolesta, mutta myös ihmisen alueelle tuoman häiriön, pääosin olin valon puolesta. Toisaalta lepakoiden luo-alue on asemakaavarajauksessa länteen ja osin pohjoiseen selkeästi suurempi kuin nykyinen rajausalue ja se yhdistyy laajempaan VL-alueeseen. Tällä alueelle nuoren puuston kasvu on kovassa käynnissä. Tämä laajentaa ja turvaa lepakoiden aluetta tulevaisuudessa.

Asemakaava-alueesta on tehty hulevesiselvitys kaavatyön aikana ja sen pohjalta hulevesisuunnitelma, joka on kaavan liitteenä. Hulevesi-määräys on lisätty kaavaan

Asemakaavan liitteenä esitetyssä katuyleissuunnitelmassa ja asemakaavan viitesuunnitelmassa on esitetty kävelyn ja pyöräilyn yhteydet, sekä mahdollinen varaus linja-autopysäkille alueella.

Lahden ympäristövalvonta 29.9.2025

Ympäristöpalvelut ehdottaa, että lepakkoalueen rajausta noudatteleva kuusikko säästetään kokonaisuudessaan ja kaava-alueelle johtava tie siirretään kauemmaksi Rantalaisentieltä. Metsäalueen säästämiseksi ympäristöpalvelut ehdottaa, että kaava-alueen neljä lounaisinta tonttia poistetaan, näiden ollessa lepakkorajauksen pohjoisen osan päällä.

Ympäristövalvonta ehdottaa, että katualueelle lisätään kaavamääräys, joka edellyttää valojen olevan sammuksissa 1.6.–31.8., sekä että rakennusten valojen suuntaamisesta määrätään kaavassa.

Ympäristöpalvelut edellyttää liito-oravainventoinnin toimittamista kaavatyön yhteydessä, jotta liito-oravatilanne osataan arvioida.

Ympäristövalvonta muistuttaa, että Karistonmäen laella tehtävä rakentaminen saattaa vaikuttaa alemman asutuksen tai sen lähiympäristön talousvesien laatuun ja määrään

Ympäristövalvonta edellyttää, että kaava-alueen hulevesistä laaditaan asemakaavaprosessin aikana suunnitelma

VASTINE

Lepakoiden II-alueen rajausta on katsottu Karistonmäellä ja sitä ympäröivissä kaavoissa tärkeäksi elementiksi, joka on ohjannut kaavasunnittelua huomattavasti. Lepakorajauksen ja tämän kuusikon päältä on poistettu tontteja jo huomattavasti ennen kaavaluonnosta, josta lausunnot pyydettiin. Kuitenkin mainituille neljällä kaava-alueen lounaisinta tonttia on jätetty lepakorajauksen pohjoisosaan sen hetkellisestä häiritsevästä vaikutuksesta huolimatta. Luo-alueen rajausta on kuitenkin kasvatettu lännen ja osin pohjoisen suuntaan huomattavasti nykyistä rajausta kauemmaksi, ja tällä alueella puusto kasvaa voimakkaasti. Tämä laajempi rajausta ja kytkeytyminen laajempaan yhtenäiseen VL-alueeseen turvaa lepakoiden ruokailupaikan tulevaisuutta alueella.

Asemakaavaa on päivitetty luonnosvaiheesta niin, että lepakoiden arvorajauksen alue on otettu mukaan asemakaava-alueeseen ja osoitettu pääosin luo-kaavamääräyksin. Myös valomääräys lähimmille luo-alueen tonteille on osoitettu

säätlemään valaistuksen määrää ja suuntausta. Yt-määräys katualueella säätelee myös kadun valaistusta ja määrittää sille eläimistön ylityspaikkoja.

Lepakoiden aluerajaus jää suurimmaksi osaksi VL-alueella ja luo-rajauksen sisällä, minkä lisäksi se yhdistyy laajempaan VL-alueeseen ja ekologiseen yhteyteen rakennettujen kaava-alueiden välissä. Pohjoisin osa arvorajauksesta jää edelleen eteläisten pientalotonttien alle, mikä pienentää heikentää lepakoiden aluetta sen koon puolesta, mutta myös ihmisen alueelle tuoman häiriön, pääosin valon puolesta. Toisaalta lepakoiden luo-alue on asemakaavarajauksessa länteen ja osin pohjoiseen selkeästi suurempi kuin nykyinen rajausalue ja se yhdistyy laajempaan VL-alueeseen, jossa puiden kasvu on kovassa käynnissä. Tämä laajentaa ja turvaa lepakoiden aluetta tulevaisuudessa.

Liito-oravaselvitys ja keväällä 2025 tehty inventointi raportti ovat kaavatyön liitteenä. Liito-oravalle soveltuvasta alueesta huolimatta, alueelta ei ole tehty havaintoja inventoinneissa suunnittelualueella

Karistonmäen ja Karistonrinteen alueen hulevesiselvitys ja -suunnitelma on kaavamateriaalin liitteenä

Mielipide 1 14.9.2023

Lähimmät tontit sijaitsevat arviolta 20 metrin etäisyydellä Rantalaisentiestä ja tähän näkösuojaan toivotaan keskitettävän huomiota.

VASTINE

Asemakaava ei ulotu Rantalaisen tiehen asti, vaan kyseinen noin 20 metrin alue jää edelleen kaavoittamattomaksi suojavyöhykkeeksi. Kaavatyön aikana tontit siirrettiin pois Rantalaisenkadun varresta ja koko kaava-aluetta siirrettiin lännemmäksi.

Tonttijako

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään tonttijaot M-25-119 ja M-25-(123–127).

Toimivallan peruste

Lahden kaupungin hallintosääntö 2025/15, Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukko: Kaavoitus, tonttijako ja kiinteistönmuodostus.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kyla: kuulutus, kirje osallisille, kh

Kh: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY – keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,

sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu